

Thơ tặng người vợ khổ hạnh

Trong thơ anh đầy bóng dáng nhân tình
và giọng điệu xem ra còn luyến tiếc
trách giẽng cạn mà lòng sao tha thiết
nước đổ rồi lại mong hột đầy ly...

Anh ăn cơm nhà làm những cái chi chi
chẳng lợi lộc bao nhiêu cho cuộc sống
em với anh tuy đồng sàng nhưng dị mộng
em lo ròm người chuyện mặc ấm ăn no
anh lại nằm trần trọc với câu thơ...

Em đã phải bao nhiêu lần nhuộm tóc
không phải làm duyên mà giấu niêm khổ nhọc
để anh yên lòng đi bắt bóng câu danh
anh vui buồn với những giấc mơ anh
em vui buồn chuyện bán buôn ế, đắt
ngày mới cưới tuy em không tuyệt sắc
nhưng phải đâu là cỏ dại hoa hèn
mà giờ đây đã tiêu tụy, hom hèm
do em phải làm thân cò lặn lội
chồng và con như lũ tằm ăn rỗi
nên trăm dâu trút xuống một đầu tằm
anh làm thơ, như làm ruộng - ăn cơm nằm
em nuôi chồng con, như nuôi tằm - ăn cơm đứng
cặp nhẵn, đôi bông gỡ dần lúc tưng
đôi ta giờ còn lại chút nhau thôi
và hai con làm của quý để đời.

Trong thơ anh em mờ mờ tỏ tỏ
ai lo cho anh lúc trái trời trở gió
hắn không là những bóng dáng tình xưa
ai cùng anh chia sót muối dưa
hắn là em ! Mười sáu năm khổ hạnh
mười sáu năm ! Em bụi dâu tơ nhánh
anh - con tằm, không nhả nổi sợi tơ !

Đêm nay thức giấc giữa khuya mờ

cái vắng lặng làm anh thêm cô quạnh
gió chớm thu mà anh nghe ớn lạnh
có phải anh còn ở phía ngoài em ?
anh sống lơ mơ với chuyện hảo huyền
không biết được gạo trong thùng còn hết
khi thấy con nghiêng nồi cạy, vết
anh giật mình ngó lại phía đời anh
và mái tóc em đã không còn xanh !

Anh là kẻ đã buông hình bỏ bóng
tưởng hạnh phúc nằm trong danh vọng
hoá ra nằm gọn lộn trong tay em !

HÀ NGUYỄN DŨNG

Bướm cũ vườn xưa

Tháng chạp tôi về thăm quê xưa
Tháng chạp mà sao trời còn mưa
Tôi đứng đợi đò trông nước chảy
Một khúc sông bao ngọn sóng đưa

Hà Mật đây ! nơi tôi sinh ra
Đường thơm cỏ mực, vườn thơm hoa
Con lụt cuối mùa tràn qua ngõ
Còn dính bùn non rác rến và...

Trên ô nhện vương xác pháo hồng
Cô lảng giềng xưa đã qua sông
Tôi vừa đến bến đò quay mũi
Có tiếng “đò ơi” dội thốn lòng !

Bấy giờ tôi đi thu ươm vàng
Bây giờ em đi mùa xuân sang
Em cành mai chiết sang vườn mới
Vườn cũ còn trơ gốc mộng tàn

Vườn xưa rồi sẽ thành vườn ngoại
Con em sẽ về đuổi bướm hoa
Em có ngậm ngùi thương tuổi dại
Hụt bướm nhìn theo lệ rướm nhòa

Tôi đã dại khờ như con bướm
Đã lén bay ra khỏi ngôi vườn
Trang đời (đâu giống trang lưu bút)
Đã ép tan tành mộng lẫn hương !

HÀ NGUYỄN DŨNG

Bài thơ cuối năm

Trong quỹ thời gian vô tận
trời đóng cho anh một cổ phần
không quá một trăm, không có lãi
anh tự mình xoay xở miếng ăn !

Trời chi nhìn nhót từng ngày một
anh tiêu pha tằn tiện từng giờ
du được bao nhiêu anh san sót
một ít cho em, ít cho thơ !

Vậy mà, đã hết năm mươi năm
năm mươi năm nôi kê chưa vàng
mất ba mươi năm làm Lã Vọng
ôm cần bắt bóng bến trần gian !

những cái của đời như giọt nước
rớt xuống bàn tay chiếc lá môn
tình xưa cũng theo em xuôi ngược
cúi thấy tay không thấy não lòng !

*

Vĩnh Điện

Tặng Hồ Ba

Vĩnh Điện, tôi về ngày cuối năm
mùa đông buồn như một đám tang
khéo co cho mấy lòng vẫn lạnh
nỗi xót xa quê cứ rỉ tràn

Vĩnh Điện, bao năm còn nghèo khô
Vĩnh Điện khéo ăn vẫn không no
những ngôi nhà như người luống tuổi
lọm khọm hai bên về ngóng chờ

Tôi coi Vĩnh Điện như người thân
Vĩnh Điện ngờ tôi là tha nhân
tôi vịn vai cầu ôn chuyện cũ
nhớ xót xa thửa mẹ tảo tần

Thửa đó tôi thường lữ cũn theo
gánh tri vai mẹ bước liêu xiêu
tay quơ như nín vào mưa nắng
mẹ cố trườn qua nỗi ngặt nghèo

Vĩnh Điện như một bàn tay gầy
chợ đông không đầy được nửa ngày
tôi ngồi dụi dụi vào vai mẹ
bóng mẹ hiền thơm tựa bóng cây...

Vĩnh Điện có hai đường ngã ba
một ngược lên đặng núi đội ra
một xuôi gặp biển sóng xô lại
quốc lộ chạy qua rước hết, và

Vĩnh Điện như một người neo đơn
mùa đông trông thiệt dễ mũi lòng
tôi trong Vĩnh Điện sao côi cút !
tôi ngoài Vĩnh Điện sao bòn chòn ?

23.12.1995

Tôi thấp tình tôi...

*Bao năm tôi xa quê, xa người
chẳng khác chi đứa trẻ cút côi
lòng luôn luôn thiếu tình dinh dưỡng
đời sống xanh xao, buồn lả người !*

Hơn ba mươi năm tôi tha phương
một-thân-tam-bản-vượt-đời-đại-dương
lòng bao nỗi khổ, thân mỗi một
tôi gượng chèo về lại bến quê hương
Tôi rống lên : Hà Mật ! Hà Mật ơi
ôi chiếc nô, chiếc nô lớn của tôi
thửa bước lên đò xa Hà Mật
nghĩ mình đã thực sự thôi nô !

Tôi về như một kẻ hành hương
đứng ngậm ngùi bên mộ người thương
đám tóc bạc lòng bay như khói
tôi thấp tình tôi viếng cố hương !

Tôi về đám bạn thừa hoa niên
đã trôi sông lạc chợ khắp miền
tên làng cũ chỉ còn trong ký ức
và con sông cũng sắp hoá tang điền

Quê đương xoá đói, nghèo không vơi
kẻ bói, người bươi đất lở bồi
những hột mồ hôi chưa bén rể
những ước mơ chưa chịu đâm chồi

Làng xưa... người mới nhà thừa nhặt
vách rách lòi ra sự túng cùng
ôi giọng nói bao đời còn nguyên chất
những “chi, mô” vừa chạm phải lòng rung !

Tôi về gặp tiết mùa đông lạnh
con sông co rúm sát đôi bờ
quê ơi, xin hãy dang đôi cánh
ấp ủ hồn tôi nở ý thơ !...

Gửi Quảng Nam

Lụt ngấm. Bão nhỏ. Nắng nung hầm
gót chinh chiến đạp đất sừng bầm
rừng chen. núi lán. chim mổ đục
sỏi đá, vù bay, xóm vắng câm

Và tôi đi như nhánh chiếc khỏi thân
ấm lạnh buồn vui bụng lưng lòng đói
quê xa ngút chân mây như dáng khói
tôi bóng chim tăm cá mịt khơi đời
thương hàng cau nhưn khỏi vườn trồng vôi
lũ tre níu nhau nhòai ra sông ngóng
và em, rễ bám lòng quê sống
đợi mấy mùa xuân hết tuổi xuân !

Mùa xuân này tròn trịa ba mươi năm
chẳng được cùng em ngồi bên bếp lửa
ngày đi tôi có hứa
năm năm tết sẽ về
cùng em ngồi chụm lửa
và chụm đầu ta nghe...

Giữa khơi đời, và giờ, giữa lòng quê
em nghe vọng đến, tôi nghe dội về
trong tiếng gió có lời ai tủi tủi
tiếng còi tàu ngõ tiếng hú gọi quê

Hiểu lòng ta, em ạ
hạnh phúc tìm chưa ra
ta phải đành nấn ná
hẹn nhau xuân sau ! Và

Ơi em, rễ bám lòng quê sống
lật hết buồn buồn quặng, trở - đón xuân
có thể xem ta đã quá cô
xin đừng xem ta là tha nhân !

11.1993

Ví như tro cốt bốn quê hương

Cáo chết ba năm quay đầu về
ta, ba mươi năm rông xa quê
nghĩ mình như một tên mọi rợ
ngậm ngải tìm trầm, ngải lậm mê

Ngày đi chẳng một ai đưa tiễn
chắc sẽ không ai để cửa chờ
chớp mắt nướng dâu thành bãi biển
ba mươi năm mộng còn trong mơ

Ngày đi, ta ném giọt lệ thề
không công danh chi, quyết chẳng về
ba mươi năm thả mỗi bắt bóng
may trong lòng còn chút bóng quê

Ba mươi năm ta trông đời ta
trong Bàu Cát nắng mưa thuận hoà
lên được mấy cảnh không đủ mát
mỗi xuân được mấy đoá thơ, và

Năm nay, cắt một cảnh ta gửi
về, giâm vào đất Quảng ta thương
ví như cáo chết quay về núi
ví như tro cốt bốn quê hương

15.11.1994